

Tiedote 4.10.2005

Ikä vaikuttaa naudan sosiaalisiin tarpeisiin

Eri-ikäiset naudat tarvitsevat erilaisen sosiaalisen ympäristön. Vasikat viihtyvät turvallisessa ympäristössä tuttujen lajitovereidensa seurassa. Hiehoille eli murrosikäisille naudoille taas ryhmän vaihdon tuoma sosiaalinen kokemus voi olla hyväksi.

Tutkija Satu Raussi MTT:stä (Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus) toteaa väitöskirjassaan, että pareittain kasvatetut vasikat ovat yksilökarsinassa kasvatettuja vähemmän stressaantuneita, mutta hieman vaikeampia käsitellä. Hän lisää, että pienet vasikat voivat stressaantua useista sosiaalisen ympäristön vaihdoksista ja sen vuoksi vasikalla on hyvä olla tuttuja kavereita.

Alle kahdeksanviikkoisen pikkuvasikan kasvattaminen hyvässä yksilökarsinassa ei kuitenkaan ”pilaa” vasikkaa, vaan voi olla tärkeää toimivan ihmis-vasikkasuhteen luomisessa.

– Tulokset ovat hyviä, jos vasikka saa hyvää ihmiskohtelua ja yhdistää sen maitoon ja imemiseen. Ihmiskäsittely ei kuitenkaan korvaa lajitoverien seuraa, mutta positiivista kontaktia hoitajalta saaneet vasikat ovat stressittömämpiä ihmisten seurassa kuin minimikontaktia saaneet.

LUOTTAVAINEN ELÄIN LISÄÄ TYÖTURVALLISUUTTA

Hiehojen sosiaalisista kokemuksista on etua tuotanto-oloissa. Ympäristön ja karsinatoverin vaihdoksiin tottuneet eläimet ovat vähemmän reaktiivisia uudessa ja yllättävässä tilanteessa. – Ne kiinnittävät vähemmän huomiota esimerkiksi koiraan, Raussi mainitsee. Toistuvasti ryhmitellyt hiehot ovat kuitenkin kotikarsinassaan aggressiivisempia toisilleen.

Raussin mukaan karjanhoitajien tulee kiinnittää enemmän huomiota arkoihin eläimiin. Yksikkökoon kasvamisen myötä hoitajalla on vähemmän aikaa käsitellä yksittäisiä eläimiä, jolloin ryhmän arimmat jäävät helposti huomiotta, eikä pelko ihmistä kohtaan vähene. Pelko aiheuttaa stressiä ja pelokas eläin voi käyttäytyä arvaamattomasti. – Eläinten hyvä käsittely lisää työturvallisuutta, Raussi muistuttaa.

Väitöskirjatyö perustuu kahteen eläinkokeeseen, jotka tehtiin MTT:n ja Ranskan vastaavan tutkimuslaitoksen INRA:n yhteistyönä. Kokeet tehtiin lypsykarjarotuisilla nuorilla naudoilla.

FM Satu Raussin väitöskirja "Group management of young dairy cattle in relation to animal behaviour and welfare" tarkastetaan 14.10.2005 Helsingin yliopistossa. Tilaisuus alkaa klo 12. Vastaväittäjänä toimii vanhempi tutkija Marek Spinka eläintuotannon tutkimuslaitoksesta Prahasta (Research Institute of Animal Production) ja kustoksena professori Hannu Saloniemi Helsingin yliopiston kliinisen eläinlääketieteen laitokselta.

Lisätietoja: Satu Raussi, puh. (03) 4188 3693, 0400 594 465 tai satu.raussi@mtt.fi. Väittelijä on tavoitettavissa varmimmin 18.10. klo 9–14.